

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosi \$3.50. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi .60
CANADAAN:
Yksi vuosi \$7.00. Kuusi kuukautta \$3.75. Kolme kuukautta \$2.00
Yksi kuukausi .60
SUOMEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosi \$8.50. Kuusi kuukautta \$4.50
Kolme kuukautta \$2.50 Yksi kuukausi .60
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year \$3.50 Three Months \$1.60
Six Months \$2.00 One Month .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN KANENKANNATTAJA

No. 110

KESKIV., TOUKOK. 11 P.—WEDNESDAY, MAY 11TH

1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

SAKSAN HALLITUS HYVÄKSYNYT LIITTOVALTOJEN ULTIMAATTUMIN

Saksa suostunut maksamaan korvausta liittovaltojen vaatiman 6,750,000,000 puntaa. Tri Wirth muodostanut uuden ministeristön

BERLIINI, toukok. 10 p. — Valtiohallitus on tänään hyväksynyt liittovaltojen ultimatum 221 äänellä 175 vastaan.
Tohtori Wirthin, keskuspuolueen johtajan, onnistui muodostaa kokoomusministeristön, joka on pantu kokoon keskustalaisista, enemmistö "sosialisteista" ja demokraateista ja josta nopeasti teki päätöksen, että muuttoliike ei voida menetellä kuin hyväksymällä liittovaltojen vaatimaa 6,750,000,000 puntaa. Aselaitteiden Saksan on suoritettava rahansiirtojen säästöön mukaisesti ja saatettava sotarikokseksi joutuneeseen. Uutta kabinetia ylläpidetään hättävärakennetta ja suureksi osaksi ei edustavana, mutta silti kylliksi hyvänä hyväksymään ultimatum.

UUSI MINISTERISTÖ.
Uudessa ministeristössä on toimitettu seuraavasti:
Pääministeri tohtori Wirth; varapääministeri ja finanssiministeri Gustav Bauer (entinen pääministeri); talousministeri herra Brauns (keskustalainen); oikeusministeri herra Schiffer (demokraatti); työministeri Robert Schmidt ("sosialisti"); kultajärjestelmän ministeri kenraali Gröner ("sosialidemokraatti"); posti- ja lennätinministeri ministeri herra Gieseler (keskustalainen); elintarvikkeiden ministeri Andres Hermes (keskustalainen); sisäministeri G. Gräundner (enemmistö "sosialisti"); sotaministeri herra Gessler (demokraatti); uudelleenrakennusministeri herra Silbermann (enemmistö "sosialisti") ja ulkoministeri.
Ministeristön muodostaminen viivästyi sen takia, että oli vaikeata löytää mieltä, joka olisi ottanut vastaan ulkoministerin toimen, ja viimein pääministeri tohtori Wirth suostui ottamaan hoidettavakseen senkin toimen.

Tarkottaako tämä suunnanmuutosta Venäjän politiikassa

Venäjälle vihainen virkamies lähetetty muualle.

WASHINGTON, (Fed. Press.) — Montgomery Schuyler, joka kolme vuotta on ollut valtioturvaston Venäjän laaston päällikkönä, on karkoitettu Amerikan lähetystöön San Salvadoriin, Keski-Amerikassa.

Mr. Schuylerin tunnettuja vihamielisyyksiä Venäjän neuvostohallitusta vastaan ei sihteri Hughes tiennyt, kun Mr. Schuyler nimettiin Venäjän laaston päälliköksi. Kun pari vuotta sitten Federated Pressin virkailijalla tuli tunnetuksi hänen erottamisensa sanotusta virasta ja nimittäminen johonkin ulkomaiseen lähetystöön, kielsivät Mr. Schuylerin saaneen lähetystöraportit tämän huhuna. Senaattori kuitenkin vahvisti Schuylerin siirtymisen Salvadorin lähetystöön toukokuun 4 p:nä. Hänen seuraajansa Venäjän laaston päälliköksi ei vielä ole nimetty.

TYÖVAEN TIEDONANTOIMISTO AUSTRALIAAN.

SYDNEY, Etelä-Wales. — F. P. — Tiedonantoyhtiön työntekijöiden tiedonantotoimiston perustaminen, joka tulisi välittämään sekä tiedonantotoimistoa että poliittista tapahtumien koskevia tietoja Australiaan ja muualle, on saanut tällä hetkellä suosiota. Suunnitelman laatii Yleisen Työväen Keskusliiton toimiston, joka välittää uutisia sekä kotimaasta että ulkomailta. Tämä uutistoimisto tulisi olemaan Australiassa kirjallisuuden ja tiedonantotoimiston yhteydessä. Japin ja Euroopan kirjallisuuden johtajien alaisuudessa.

SAN FRANCISCO KIRJALTAJAT VOITANEET.

SAN FRANCISCO, 10 p. toukok. — San Franciscossa kirjallisuuden voitto, jota on pidetty unionin virkailijain ja kirjailijain omistajien ovat allekirjoittaneet sopimuksen 44 tunnistusta työehtojen palkkaa tulee olemaan \$45.

Venäjän ulkomaankauppa on kasvanut suuremmaksi

RIIKA, toukok. 11 p. — Neuvostovenäjälle arvioituaan viedyn huhtikuun aikana Viron ja Latvian kautta hyödykkeitä ulkomailta 35,000 tonnia, eli suurempi määrä kuin on Venäjälle viety ulkomaan tavaroiden kuukauden ajalla sen jälkeen kun saarto poistettiin. Venäläistä kultaa on viety ulos Tallinnan kautta 400,000,000 ruplan arvosta, ja siltä on Viron hallitus prinyt kauttakulutusveroa 3,000 000 ruplaa.

Moskovasta tiedetään, että Novorossiiskin (Mustanmeren rannalla) on hiljattain saapunut viisi ulkomaalaista laavaa, niistä kolme ollen englantilaisia. Jokseenkin kaikista tähän saakka saamistaan tavarista on Venäjä suorittanut maksun rahassa.

Lisää paperitehtaita tulee seisomaan

NEW YORK, 10 p. toukok. — Paperitehtaiden edustajat ovat saaneet tiedon tänne, että Canadiana ja keskipäiväisiä lakkaa työntekijä uusia perimyksiä, koska palkkanuotteissa ei ole päästy yksimielisyyteen. Paperitehtaiden järjestön presidentti, John P. Burke, ilmoittaa, että työläiset eivät ryhdy minkäänlaisiin toimenpiteisiin estämään paperitehtaiden sulkeamista huonona sentään, ettei ole päästy palkkoissa yksimielisyyteen.

Kuusi suurta tehdasta Canadianassa ja Yhdysvalloissa, jotka tehtaavat tuottavat noin puolet Yhdysvaltain sanomalehtipaperista, sulkee ovensa, kun työehtojen neuvottelut jäävät tyhjäksi. Yhtiöt ovat ilmoittaneet voimaan 30 prosentin alennuksen ja miehet kieltäytyvät menemästä töihin sillä palkalla.

Tehtaiden sulkeminen takia huomenna, joutuu 25,000 paperitehtailäistä joutilaaksi niiden lisäksi, jotka lakkoilevat toukokuun ensimmäisenä päivänä.

Muutamia paperitehtaita itävaltoissa ovat allekirjoittaneet sopimuksen työläisten vaatimuksilla.

Oppineita syytetään bolshevistisyydestä

NEW YORK, 9 p. toukok. — New Yorkin lainvaltakunnan "kapinallisten toimintaa" tutkivan yhteiskomitean raportti on annettu nyt julkisuuteen.

Raportin laatijat ovat tulleet siihen varmaan päätökseen, että vallankumoukselliset radikaalit ovat pyrkineet edistämään asiansa persoonallisia propagandalla, pyrkien etupäässä vaikuttamaan yliopistoon, neekeriä ja unionistien keskuudessa. Amerikan oppilaitokset aivan kielsivät "sosialistisia professoreja", joiden opitukset yleensä ovat bolshevistisiä lähtökohdista ja lakkaamattomasti syövyttäneet unionistiseen työväestöön radikaalisia oppeja, sanotaan raportissa.

Itävallan toivoton asema

WASHINGTON. — Kärsittyään pettymyksen yritystään välttää vakuumista tarjoamalla maan varallisuudet hoolhoajan hallitavaksi on Itävallan hallitus päättänyt luovuttaa teollisuuslajien johdon kelle tahansa ulkomaiselle joka haluaa tulla niistä käyttämään.

Hallitus on tehnyt päätöksen, jonka mukaan itävaltalaiset yhtiöt voivat siirtää liiketoimensä kokonaan ulkomaiselle yhtiölle. Miltä aiota ehto, mikä tässä suhteessa on tehty, on se, että omaisuudet ovat edelleenkin säilytettävät Itävallassa.

Yllämainittu hallituksen päätös on mukaan yhtiöt voidaan johtaa kokonaan ulkomailta. Käytännössä päätös merkitsee sitä, että esimerkiksi Berliini voi ohjata Itävalan taloudellista politiikkaa.

Asiantuntijissa piireissä arvelaan, että yllämainittu Itävallan hallituksen päätös takana on saksalaisen Stinnesin raharyhmä.

ENGLANNIN LAIVAKOKKIEN LAKKO JATKUU.

LONTOO, toukok. 11 p. — Toukokuun 6 päivänä lakkoituneiden laivakokkien kansallisen ammattijärjestön on antanut manifestin, jossa kieltään järjestön osastoja millään ehdolla hyväksymästä työnsuorittajien johtamasta palkasta. Manifestissa sanotaan, että työnsuoritus on koko järjestöä koskeva ja nimuudon on tämä selkeä jätettävä myöskin järjestön edustajien sovittavaksi.

AHVENANMAA JÄÄPI KAI SUOMELLE

Kansojenliiton komissioni suosittaa jätettäväksi saaret Suomen yhteyteen

GENEVE, toukok. 11 p. — Komissioni, jonka harkittavana on ollut Ahvenanmaan kysymys, on jättänyt kansojenliiton neuvostolle raportin, jossa se suosittelee jätettäväksi Ahvenanmaan edelleenkin Suomen suveräänitehtä alaisiksi sillä edellytyksellä, että se antaa taakseen saarien ruotsalaisen väestön oikeuksien suojaamisesta.

Komissioni on sitä mieltä, että Ahvenanmaa on liian pieni omataksaan itsenäisyyden, ja myöskin se hylkää ajatuksen sen Ruotsille luovuttamisesta. Komissionin raportissa sanotaan Suomen hyväksyvän ne takeet, joita siltä vaaditaan. Tehtyjen suunnitelmien mukaan Ahvenanmaalla tuluaan säilyttämään ruotsinkielin pitämällä se pakollisena kielellä kouluissa; hallituksella on oikeus ostaa siellä omaisuutta edellä mainittujen siten estää ulkomaalaisen saamasta huostaansa liian suurta osaa omaisuudesta saarilla; äänioikeus saarilla myönnetään muualta siirtyneille sen jälkeen kun he ovat olleet niillä viisi vuotta ja Ahvenanmaan asukkailla taataan oikeus valita kolme edustajaa, joista Suomen hallitus nimittää Ahvenanmaan kuvernööri.

Komissioni hyväksyi ajatuksen saarien Ruotsille luovuttamisesta, koska ne ovat jo olleet Suomeen liitettynä enemmän kuin 100 vuotta ja koska ruotsalaisissa Suomessaakin on paljon ruotsalaisia asukkaita.

Neuvosto-Venäjän sähköistämisen

VIIPURI, toukok. 10 p. — Pietarin lehtien tietämän mukaan on G. S. Sinowjew, Pietarin kuvernööri, äskettäin pitänyt Pietarissa puheen, jossa on tehnyt selkoa Venäjän sähköistämisestä. Tehtyjen suunnitelmien mukaan sanoo hän tulitavan rakentamaan Euroopan-Venäjälle ja Siperian suuria sähkötehtaita, tulien Venäjälle rakennettavat tehtaatt kehittämään yhteensä 18,170,000 hevosvoimaa ja Siperian rakennettavat 9,000,000. Demobilisointia sotilaita sanoo hän tulitavan asettamaan noiden sähkötehtaiden rakennustöihin sikäli kuin niillä sotapalveluksesta vapautetaan.

Miten Lenin suhtautuu sähköistämiskysymykseen käy selvälle hänen pitämästään puheesta, jossa hänen tiedotantansa sanoneen: "Enemmän on toimittava maan sähköistämisen hyväksi. Neuvosto-Venäjän tulevaisuus kokonaan riippuu tuon suunnitelmien toteuttamisesta. Kaikkien kansanluokkien on annettava apuaan tässä valtion alulle panemassa yrityksessä. Sähkötehtaiden rakentaminen kaikkii osin maata tulee otettamaan kymmenen vuotta. Varat niiden rakentamista varten saadaan konsessioista. Näiden valmistuttua kommunistinen Venäjä tulee olemaan esimerkkinä kaikille maille Euroopassa ja Aasiassa."

Nykyään Venäjällä on vain verrat-tainen pieni luku sähkötehtaita. Sähköistämistoimien nopeuttamista silmälläpitäen ovat sähkötyöläiset ja -insinöörit olleet jo useita kuukausia vapautettuja niistä rajoituksista, joiden alaisina muist työläiset ovat ja heille on annettu suuremmat ruokaa-

annoksetkin.

(Vertailun vuoksi mainittakoon, että suurin sähkötehdas Yhdysvalloissa lähellä Niagaran putousta, voi kehittää voimaa vain 405,000 hevosvoimaa).

MAATYÖLÄISET LAKOSSA UNKARISSA.

VIENI, toukok. 10 p. — Neljä viikkoa sitten Unkarissa alkanut maatöyläisten lakko on levinnyt yhä laajemmalle. Tällä haavaa ottaa siihen osaa 20,000 työläistä. Upporikokot tilanhaltijain, joiden joukossa on useita aatelisherroja, ovat päättäneet tukahuttaa liikkeen keinolla millä hyvänsä. He ovat kutsuneet lakkoileville pyövelijoukkoja, joita on varttanut yksinomaan työläisten kurssipäitämiseksi, ja nämä ovat järjestäneet työläisten keskuudessa verilylöylyä: ampuenett lakkoilaisia, vanginneet toisia, toisia taas perheineen pahoinpidelleet.

Edison antoi tämän lausunnon liisäyksiä vähän enemmän antamalleen ilmoitukselle, että hänen tehtäseensä työpaikkoja haavevat ylioppilaita "ovat hämmästyttävän tietä-

matomia".

PAINIJA VAPAUTETTU MURHASYVYKSESTÄ.

SAN FRANCISCO, 10 p. toukok. — Koronerin laukuttua vapautti elien amatöörinpainija Louis R. Ardousin kaikista edesvaastusta Wm. E. Andersonin kuolemasta. Ardousin kuristi Andersonin kuoliaaksi tavattuun tämän rosvosyrityksessä asunossaan.

Senaattori ylistää Neuvosto-Venäjän nykyistä hallitusta

WASHINGTON, (Fed. Press.) — Senaattori Reed, Missouriista, puhessaan Venäjän nykyisestä hallituksesta, kutsuu sitä parhaimmaksi mitä Venäjällä on koskaan ollut. Senaattori pidetyssä puheessa, jota sanomalehdet eivät ole suvainneet antaa julkisuuteen, senaattori kaikella taidollaan ivaasi Amerikan ohjelmaa Venäjään nähden. Etenkin hän arvosteli Hughesin ja Hooverin lausuntoja, että Venäjällä ei ole muka mitään mieltä harjoittaa kauppavaihtoa ulkomaiden kanssa. Hän lausui erään Venäjän sisäisissä käyneen amerikalaisen upseerin lausunnan, jonka mukaan upseeri oli nähnyt "lajittain, lajittain ja laajittain kallisarvoisia napaeläinten turkiksia odottamassa lähetystä ulkomaille".

Amerikalaisen vankien kohtaolo. "Sallikaa minun kertoa teille eräs toinen kamala kertomus," jatkoi Reed. "Tämä ystäväni kertoi, että amerikalaiset sotavangit majallevat venäläisten kodeissa; että heillä on yhtä hyvät vuoteet kuin kenellä tahansa; että he saavat 25 prosenttia suurempia annoksia kuin kansalaiset — eli saman määrän kuin Venäjällä armeijan sotilaita; että heidän sallittu kulkea kaupungilla missä ja milloin halusivat — käydä vapaasti teattereissa ja filminäytännöissä — ja että kaikki mitä 'vangelia' vaaditaan, on ilmoituttua kerta vuorokaudessa viranomaisille. Tällöinen kohtelu he saavat raakalaisilta, joita meille on maallut niin mustin välein."

"Koska ennen olemme kieltäytyneet harjoittamasta kauppaa jonkun maan kanssa, jonka siivessäkin, hallitusmuoto tai poliittika ei meitä miellyttänyt? Olemmehan tehneet kauppaa sanoinkuvaamatoman turkilaisten kanssa. Ei tehnyt erosta meidän myymämme vatekappale haaremiuhrien harteiden koristeeksi tai vaatteeni Meccan päin kasvonsa kääntäneelle ja Allahin edessä polvistavalle pakanolle. Oltimme valmistuneet työkaluja kuvainpallveiloille, ja voim lisätä: myös mukotteja puusta varomattomille ostajille. Milloin olemme voineet päästä tässä maassa sellaiseen tilaan, että joku valtiotieteeri voi ottaa vallan katkaista kauppavaihtoon kaksikamattiljoonaisen kansansa kanssa."

Verhoilijain järjestön virkailijat saaneet tuomion

CHICAGO, 10 p. toukok. — Oikeudessa syytettiin kolmesta verhoilijain union virkailijasta, on vahvistettu annettu langettavan lausunnon kahdelle. Nämä ovat Edwin E. Graves, Bostonista, verhoilijain järjestön yleismaallinen varapresidentti, ja Roy Hull, Chicagosta, toimeenpanevan komitean jäsen. Kolmas, Rudolph Krueger, Chicagosta, toimeenpanevan komitean jäsen, vapautettiin.

Virkailijoita syytettiin väkivaltaisista tekoista kihoittamisesta vuoden 1919-1920 verhoilijain lakon aikana Chicagossa. Kumpikin syytettiin tuomitin kahdesta viideksi vuodeksi vankenteen sekä \$2000 sakkoon. Oikeudessa, kuten äskettäin ilmoitettiin, union oma sihteri todisti virkailijoita vastaan, myöntäen, että asianomaiset olivat lakon aikana kehottaneet allehuuttamaan vahinkoa lakonalaistille verhoilijaille.

EDISON SUOSITTAA FILMIKUVIA KOULUKIRJOJEN TALLE.

NEW YORK, 9 p. toukok. — Thomas Alva Edison, tunnettu keksijä, lausui äskettäin, että filmikuvien hankkiminen opetuslaitteiksi koulujen kirjosten asemasta alkeiskouluissa tulisi parissakymmenessä vuodessa edistämään ihmiskunnan kehitystä "enemmän kuin vuosituhatkautta."

Edisonin mielestä nykyinen koulujärjestelmä pohjakouluissa on huono ja lasten huomiota kiinnittämätön. "Tämä epäkohta korjautuisi jos ikäyrytystävät kirjat poistettaisiin ja tilalle otettaisiin kinemakuvat. Tällä keinoin lapsen mieli elävöisikin kiintymisilmiönsä."

Edison antoi tämän lausunnon liisäyksiä vähän enemmän antamalleen ilmoitukselle, että hänen tehtäseensä työpaikkoja haavevat ylioppilaita "ovat hämmästyttävän tietä-

EDISON SUOSITTAA FILMIKUVIA KOULUKIRJOJEN TALLE.

NEW YORK, 9 p. toukok. — Thomas Alva Edison, tunnettu keksijä, lausui äskettäin, että filmikuvien hankkiminen opetuslaitteiksi koulujen kirjosten asemasta alkeiskouluissa tulisi parissakymmenessä vuodessa edistämään ihmiskunnan kehitystä "enemmän kuin vuosituhatkautta."

Edisonin mielestä nykyinen koulujärjestelmä pohjakouluissa on huono ja lasten huomiota kiinnittämätön. "Tämä epäkohta korjautuisi jos ikäyrytystävät kirjat poistettaisiin ja tilalle otettaisiin kinemakuvat. Tällä keinoin lapsen mieli elävöisikin kiintymisilmiönsä."

Edison antoi tämän lausunnon liisäyksiä vähän enemmän antamalleen ilmoitukselle, että hänen tehtäseensä työpaikkoja haavevat ylioppilaita "ovat hämmästyttävän tietä-

EDISON SUOSITTAA FILMIKUVIA KOULUKIRJOJEN TALLE.

NEW YORK, 9 p. toukok. — Thomas Alva Edison, tunnettu keksijä, lausui äskettäin, että filmikuvien hankkiminen opetuslaitteiksi koulujen kirjosten asemasta alkeiskouluissa tulisi parissakymmenessä vuodessa edistämään ihmiskunnan kehitystä "enemmän kuin vuosituhatkautta."

Edisonin mielestä nykyinen koulujärjestelmä pohjakouluissa on huono ja lasten huomiota kiinnittämätön. "Tämä epäkohta korjautuisi jos ikäyrytystävät kirjat poistettaisiin ja tilalle otettaisiin kinemakuvat. Tällä keinoin lapsen mieli elävöisikin kiintymisilmiönsä."

MERIMIEHET EIVÄT TAIVU TARJOUKSIIN

Lakko jatkuu. Tyyneenmeren yhtiöt näyttävät taipuvan. Skäppimellakoita

NEW YORK, 10 p. toukok. — Merimieslakon neuvotteluissa on jouduttu umpikujaan. Merikoneenkäyttäjien edustajat lopettivat neuvottelut, kun tuli tiedoksi, että lakkoituneet miehet eivät taivu työsihteri Davisin tekemiin esityksiin.

Koneenkäyttäjien järjestö kieltä kaikki sellaiset huhut, että Galvestonin, Mobilen ja Pensacolan merikoneenkäyttäjät olisivat alistuneet 15 prosentin palkanalennukseen.

Syyttävät hallitusta. Marine Engineer Beneficial Associationin keskusneuvoston jäsenet esittivät kongressin jäsenille tänään kirjelmän, jossa syytetään hallituksen amiraali-Bensonin, merilähteyksien puheenjohtajan, välityksellä tukemaan laivastomiesten taistelua unionista vastaan. He kehottavat kongressia ryhtymään toimenpiteisiin aseman selvittämiseksi.

Wm. Brown, koneenkäyttäjien järjestön presidentti, suostui, että kongressin raha-asiankomitea ottaisi merimiesten valitukset kuulusteltavakseen. Chinese Mail laivayhtiö Tyyneenmeren rannikolla on allekirjoittanut sopimuksen merimiesten kanssa vuoden ajaksi, hyväksyen saman työ-sopimuksen mikä oli voimassa ennen toukokuun 1 päivää. Toiset laivayhtiöt Tyyneenmeren rannikolla samaten aikovat allekirjoittaa entisen sopimuksen.

Merimiesjärjestöjen edustajat poltuivat tänään Washingtonissa, kun työsihteri Davis ilmoitti sovintoyhtysten lakkoilaiden kanssa lopullisesti rauenneen.

Lakkomellakoita.

Baltimoressa on puhjennut vakavia meiteleitä merimieslakon yhteydessä. Joukko merimiehiä piiritti tullirakennuksen, jonne oli sijoitettu lakonrikoureiksi tuotuja neekereitä. Kymmeniä neekereitä on kohittu pahapäiväisesti.

Satamassa syytti tiistaina tulipalo laivalla "Persian", joka osittain tuhoutui. Höyrylaiva Ontario oli myös joutunut tuleen vaaraan. Lakkoilaisia ei ole suoraan syytetty näiden tapausten yhteydessä.

Kun höyrylaiva Coelcia aikoi purjehdita satamasta skäppimellakalle, tunkeutuivat noin sata merimiestä laivalle, saaden rikkurit poistumaan. San Franciscosta ilmoitetaan, että siellä oli 200 lakkoilasta mennyt raitilaiva, Bakersfieldiin, jossa rikkurit joutuivat kovakouraisen käsittelyn alaiseksi. Poliisivoimaa rannassa liisäitiin 60:een mieheen.

Kauppoja voidaan tehdä Ranskan kanssa

"L'Humaniten" Lontoon kirjeenvaihtajalle on Krassin lausunut: "Me olemme valmiita tekemään kauppajoa Ranskan kanssa, mutta vain virallisiella perustalla. Kysymys kosta vastaan, myöntäen, että asianomaiset olivat lakon aikana kehottaneet allehuuttamaan vahinkoa lakonalaistille verhoilijaille."

Edison antoi tämän lausunnon liisäyksiä vähän enemmän antamalleen ilmoitukselle, että hänen tehtäseensä työpaikkoja haavevat ylioppilaita "ovat hämmästyttävän tietä-

EDISON SUOSITTAA FILMIKUVIA KOULUKIRJOJEN TALLE.

NEW YORK, 9 p. toukok. — Thomas Alva Edison, tunnettu keksijä, lausui äskettäin, että filmikuvien hankkiminen opetuslaitteiksi koulujen kirjosten asemasta alkeiskouluissa tulisi parissakymmenessä vuodessa edistämään ihmiskunnan kehitystä "enemmän kuin vuosituhatkautta."

Edisonin mielestä nykyinen koulujärjestelmä pohjakouluissa on huono ja lasten huomiota kiinnittämätön. "Tämä epäkohta korjautuisi jos ikäyrytystävät kirjat poistettaisiin ja tilalle otettaisiin kinemakuvat. Tällä keinoin lapsen mieli elävöisikin kiintymisilmiönsä."

MCNAMARA VAPAUTUNUT VANKILASTA

Välttämät asemalla sanomalehtiraportterit. Pitää ensi töikseen puheen.

SAN FRANCISCO, CAL., 10 p. toukok. — Palveluttuaan yhdeksän vuotta ja viisi kuukautta tuomiotaan, John J. McNamara, jota veljensä ohella syytettiin Los Angeles Times rakennuksen räjäyttämistä, saapui tänään San Franciscoon St. Quentinin vankilasta. McNamaran onnistui välttää kaikki sanomalehtiraportit.

Kun hän saapui ferry-rakennukseen, olivat rautarakennustyöläisten järjestön virkailijat McNamaraa vastassa. Hän viettii asemalla automobiliissa. McNamaran on ilmoitettu pitävän puheen rautarakennustyöläisille huomen-iltaa.

Taistelut Ylä-Sleesiassa

OPPELN, toukok. 11 p. — Puolalaiset kapinalliset ovat menneet polkko Oderin ja vallanneet Kozelin kaupungin kilvaan taistelun jäljeltä. Asukkaat ovat Kozelista pakenneet pelon vallassa. Ranskalainen kontrolivirkailija etsi suojaa parasta, mutta puolalaiset ampuivat häntä sinnekin.

Kradzinin rautatieaseman ovat puolalaiset vallanneet saksalaisilta kolme päivää kestäneen taistelun jälestä. Kummaltakin puolelta tiedotetaan kaatuneen ja haavottuneen paljon miehiä.

Ententen komissioni on antanut Ylä-Sleesian asukkaalle julistuksen, jossa sanotaan: "Liittovalit yksimielisesti tuomitsevat tämän kapinan. Näillä tapahtumilla ei ole vaikutusta liittolaisten päätökseen. Kohtuullisen ajan kuluttua liittovalit tulevat antamaan päätöksen, joka perustuu kansainvälisen tuloisiin ja rauhan-sopimukseen."

Saksalaisia mennyt Oederin polkko. RATIBOR, toukok. 11 p. — Aikakseen eilen aamulla saksalaisia patulijoukkoja meni Oederin polkko Ylä-Sleesiaan ja vangitsi siellä kuusi puolalaista, joista yhden otaksutaan surmanneen useita saksalaisia. Saksalaisten johtaja sanoi tuon puolalaisen tunnustaneen, että hän on tappanut useita saksalaisia. Murhin syyllisen puolalaisen saksalaiset olivat ampuet ja heittäneet hänen ruumiinsa Oeder-jokeen.

Willamette-joki sulettu kaupakalastajilta

PORTLAND, ORE., 11 p. toukok. — Oregonin kalastuskomissioni illallissa kokouksessa sulki Willamette-joen ammattikalastajilta. Määräys astuu voimaan kesäkuun ensimmäisenä päivänä ja koskee kaikkia Willamette-joen ja Willamette "aluun" vesii Oregon Cityn riippusillalta Columbia-jokeen asti.

Komissioni selittää ryhtyneensä toimenpiteeseen "suojellakseen lohja ja muita kaloja Willamette-jossa". Willamette-joki on kuulemma ainoa joki jättellä, josta siitoskaloja voidaan saada siitoslaitoksiin, selittää komissioni.

Venäläistä kultaa tulossa Yhdysvaltoihin

KRISTIANIA, toukok. 11 p. — Scandinavian-American linjan laivassa nimeltä "United States", joka lähtee täältä huhtik. 30 p:nä ja jonka pitäisi saapua New Yorkiin tänään, on seitsemänkymmentä sakkia venäläistä kultaa, joka on uudelleen sulatettu Ruotsin kuninkaallisessa rahapajassa. Kullaa arvo nousee useisiin miljooniin dollariin.

Viime vuonna Ruotsin rahapajassa uudelleen sulatettiin 19 tonnia venäläistä kultaa ja tämä vuonna siellä on jo sitä sulatettu 70 tonnia. Suurin osa tuosta kullasta lähetetään Yhdysvaltoihin. Skandinaaviset laivayhtiöt ovat kieltäytyneet tästä lähtien kuljettamasta Venäjän kultaa Yhdysvaltoihin.

KORVAUKSEN MAKSAMINEN LUSITANIAN UPOTTAMISESTA KARSINEILLE.

NEW YORK, 10 p. toukok. — Lusitanian onnettomuuden johdosta vahinkoa kärsineiden korvausvaatijain edustajat ovat nimittäneet komitean pyrittämään valtioturvastolta ja senaatin ulkoasiain komitealta korvausmaksujen pikaisista järjestämisestä.

Korvaus suoritettaisiin saksalaisten laivojen myymisestä saaduilla tai ulkomaalaisten omaisuudenomistajien kässissä olevilla varoilla.